

Asistență juridică

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Care sunt costurile unui proces și cine ar trebui să le suporte în mod normal?

În cauzele civile și administrative, cheltuielile cu procesul sunt alcătuite din taxa și garanția de stat, costurile legate de depunerea probelor (de exemplu, costurile legate de citarea unui martor și a unui martor expert) și costurile suportate de părțile la procedură și de reprezentanții acestora (onorarii juridice, cheltuieli de deplasare etc.). Cheltuielile cu procesul trebuie suportate în cursul procedurii de către partea care solicită actul de procedură care implică cheltuielile respective. Astfel, atunci când introduce o cale de atac sau o plângere, reclamantul sau solicitantul trebuie să plătească taxa de stat, în timp ce onorariile martorilor sau experților trebuie plătite în avans de către partea care dorește să citeze un martor sau să prezinte un expert. Fiecare parte la procedură trebuie să plătească onorariile reprezentantului său.

La finalul procedurii, partea care cade în pretenții este de obicei obligată să ramburseze cheltuielile efectuate de partea adversă în cursul procedurii. În cadrul unei proceduri civile, respingerea unei căi de atac implică în mod normal obligația reclamantului de a rambursa pârâtului cheltuielile pe care le-a suportat în legătură cu procedura judiciară; în schimb, în cazul în care recursul este admis, pârâtul este obligat la plata cheltuielilor efectuate de reclamant. În cazurile în care s-a ajuns la un acord, costurile sunt de obicei împărțite în funcție de acordul respectiv.

2 Ce presupune asistența juridică?

Asistența judiciară din partea statului

Asistența judiciară din partea statului este furnizarea, pe cheltuiala statului, de servicii juridice ale unui avocat pentru a reprezenta o persoană în instanță sau în alte proceduri, pentru a întocmi un document juridic sau pentru a oferi alte tipuri de consultanță sau reprezentare juridică. Asistența judiciară din partea statului este destinată în principal persoanelor fizice care, din cauza situației lor financiare, nu sunt în măsură să plătească pentru servicii juridice profesionale. Asistența judiciară din partea statului este furnizată numai de avocați. Atunci când se pronunță cu privire la o cerere de asistență judiciară din partea statului, instanța evaluează situația financiară a solicitantului, perspectivele de reușită ale cererii sale (plângere, acțiune, cerere) și importanța cauzei respective pentru solicitant. Un reprezentant este numit în cadrul sistemului de asistență judiciară din partea statului, indiferent de situația financiară a solicitantului, în cazurile în care această numire este obligatorie (de exemplu, pentru persoanele suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale), dar și în cazurile în care instanța consideră că acest lucru este necesar pentru protejarea intereselor persoanei.

Condițiile și procedura de obținere a asistenței judiciare din partea statului sunt prevăzute în [Legea privind asistența judiciară finanțată de stat](#) (riigi õigusabi seadus).

În plus, se oferă consultanță inițială, cu sprijinul statului, tuturor persoanelor care locuiesc în Estonia și care au un venit mediu brut de până la 1 200 EUR în trimestrul anterior depunerii cererii. Fac excepție cauzele în materie de dreptul familiei privind drepturile copilului, în care pragul venitului brut este de 2 000 EUR. Plafonul de venit

nu se aplică nici în cazul consultanței juridice acordate persoanelor cu nevoi speciale și persoanelor în vârstă pe bază contractuală de Camera persoanelor cu handicap din Estonia (*Puuetega Inimeste Koda*) și de Asociația societăților de pensionari din Estonia (*Eesti Pensionäride Ühenduste Liit*). Mai multe informații privind asistența judiciară sprijinită de stat sunt disponibile pe [site-ul Ministerului Justiției](#) (*Justiitsministeerium*).

3 Care sunt cerințele pentru acordarea asistenței juridice?

Asistența judiciară din partea statului

O persoană fizică beneficiază de asistență judiciară din partea statului dacă situația sa financiară în momentul în care solicită asistența judiciară nu îi permite să plătească pentru servicii juridice competente, dacă este în măsură să plătească pentru servicii juridice numai parțial sau în rate sau dacă, după achitarea serviciilor juridice, situația financiară nu îi mai permite să își acopere cheltuielile pentru nevoile de subzistență de bază.

Asistența judiciară din partea statului se acordă fie fără obligația de a rambursa taxa de asistență judiciară din partea statului și costurile asistenței judiciare din partea statului (și anume gratuit), fie sub rezerva rambursării parțiale sau integrale (și anume beneficiarul trebuie să ramburseze ulterior costurile asistenței judiciare din partea statului, parțial sau integral, în cazul în care costurile nu sunt suportate de o altă persoană sau de stat). Atunci când se pronunță cu privire la o cerere de asistență judiciară din partea statului, instanța evaluează situația financiară a solicitantului, perspectivele de reușită ale cererii sale (plângere, acțiune, cerere) și importanța cauzei respective pentru solicitant. Persoanele vulnerabile și alte persoane aflate în situații vulnerabile beneficiază, în general, de asistență judiciară din partea statului, al cărei cost este suportat în întregime de stat.

Indiferent de situația financiară a solicitantului, se numește un reprezentant în cadrul sistemului de asistență judiciară din partea statului în cazurile în care această numire este obligatorie (de exemplu, pentru persoanele suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale), dar și în cazurile în care instanța consideră că acest lucru este necesar pentru protejarea intereselor persoanei.

Asistența judiciară poate fi acordată, de asemenea, persoanelor juridice care, din cauza situației lor financiare, nu sunt în măsură să plătească servicii juridice, în scopul realizării obiectivelor stabilite în statutul lor în domeniul protecției mediului sau al protecției consumatorilor sau din alte motive imperative de interes public.

Asistența judiciară din partea statului nu se acordă în cazul în care:

1. solicitantul își poate apăra propriile drepturi;
2. solicitantul nu are dreptul pentru apărarea căruia solicită asistență judiciară;
3. solicitantul este în măsură să suporte costurile serviciilor juridice în virtutea bunurilor sale existente și care pot fi vândute cu ușurință, cu excepția bunurilor specificate în secțiunea 14 alineatul (2) din Legea privind asistența judiciară finanțată de stat;
4. costurile preconizate ale serviciilor juridice nu depășesc dublul venitului mediu lunar al solicitantului, calculat pe baza venitului mediu lunar pentru cele patru luni anterioare depunerii cererii, din care se deduc impozitele, contribuțiile de asigurare obligatorie, costurile pentru îndeplinirea obligațiilor legale de întreținere și costurile rezonabile legate de locuință și transport;
5. din împrejurări reiese în mod clar că există puține șanse ca solicitantul să își poată apăra drepturile;
6. cererea este formulată în vederea formulării unei cereri pentru acordarea de despăgubiri pentru repararea unui prejudiciu moral și nu există un interes public major în speță;
7. litigiul privește activitățile comerciale ale solicitantului și nu are niciun impact asupra drepturilor sale care nu au legătură cu aceste activități comerciale;
8. cererea este formulată pentru a proteja o marcă, un brevet, un model de utilitate, un desen sau model industrial, topografia unui circuit integrat sau o altă formă de proprietate intelectuală, cu excepția drepturilor care decurg din Legea privind drepturile de autor (*Autoriõiguse seadus*);
9. cererea este formulată într-un caz în care solicitantul are un interes comun clar cu o persoană care nu are dreptul la asistență judiciară din partea statului;
10. cererea este formulată pentru apărarea unui drept transferat solicitantului și există motive să se considere că dreptul a fost transferat solicitantului pentru a obține asistență judiciară din partea statului;
11. furnizarea de servicii juridice este garantată solicitantului în temeiul unui contract de asigurare pentru cheltuieli de judecată sau al unei asigurări obligatorii;

12. câștigul potențial pentru solicitant din cauză este nejustificat de mic în comparație cu costul preconizat a fi suportat de stat pentru acordarea de asistență judiciară.

Consultanță inițială

Începând cu 1 iunie 2023, persoanele care locuiesc în Estonia și care au un venit mediu brut de până la 1 200 EUR în trimestrul anterior cererii lor se califică pentru consultanță inițială sprijinită de stat. Fac excepție cauzele în materie de dreptul familiei privind drepturile copilului, în care pragul venitului brut este de 2 000 EUR. Plafonul de venit nu se aplică nici în cazul consultanței juridice acordate persoanelor cu nevoi speciale și persoanelor în vârstă pe bază contractuală de Camera persoanelor cu handicap din Estonia (*Puuetega Inimeste Koda*) și de Asociația societăților de pensionari din Estonia (*Eesti Pensionäride Ühenduste Liit*).

4 Poate fi obținută asistență juridică pentru toate litigiile?

Asistența judiciară din partea statului

Asistența judiciară din partea statului poate fi obținută în toate procedurile judiciare și extrajudiciare și, în general, pentru toate chestiunile juridice, cu câteva excepții. Asistența judiciară gratuită din partea statului nu se acordă în următoarele situații:

- în scopul introducerii unei cereri pentru acordarea de despăgubiri pentru repararea prejudiciului moral și în cazul în care nu există un interes public major în speță;
- în cazul în care litigiul privește activitățile comerciale ale solicitantului și nu are niciun impact asupra drepturilor sale care nu au legătură cu aceste activități comerciale;
- cererea este formulată pentru a proteja o marcă, un brevet, un model de utilitate, un desen sau model industrial, topografia unui circuit integrat sau o altă formă de proprietate intelectuală, cu excepția drepturilor care decurg din Legea privind drepturile de autor.

Consultanță inițială

Consultanța inițială este oferită în toate domeniile de drept, cu câteva excepții.

Consultanța juridică nu include reprezentarea în fața unei instanțe, inclusiv redactarea unui act judiciar, cu următoarele excepții:

1. chestiuni de dreptul familiei referitoare la drepturile copilului;
2. depunerea unei cereri de procedură accelerată de somație de plată.

5 Există o procedură specifică pentru urgențe?

Nu există astfel de proceduri speciale. Opțiunile existente pentru a beneficia de asistență judiciară gratuită acoperă, de asemenea, cazurile urgente.

6 De unde pot obține formularul de cerere privind asistența juridică?

Asistența judiciară din partea statului

Formularul de cerere de asistență judiciară din partea statului poate fi obținut la adresa:

[Formular de cerere de asistență judiciară din partea statului | 91.3 KB | rtf](#)

[Formular pentru declararea situației financiare a solicitantului | 104.24 KB | rtf](#)

Formularul de cerere de asistență judiciară din partea statului poate fi găsit, de asemenea, în secțiunea „Asistență judiciară din partea statului” de pe site-ul [Asociației Barourilor din Estonia \(Eesti Advokatuur\)](#).

Consultanță inițială

Pentru a vă programa la consultanța juridică inițială, trebuie să contactați HUGO.legal, să vă înscrieți în calitate de client și să plătiți o taxă personală de 5 EUR. Datele de contact sunt disponibile la adresa:

<http://www.juristaitab.ee/>. De asemenea, puteți posta întrebarea dumneavoastră pe [forum](#) pe aceeași pagină. Pentru a trimite o întrebare, trebuie să vă înregistrați utilizând cartea de identitate estonă.

7 Ce documente trebuie depuse cu formularul de cerere privind asistența juridică?

O persoană fizică care solicită asistență judiciară din partea statului trebuie să includă împreună cu cererea o declarație semnată privind situația sa financiară și, dacă este posibil, alte dovezi ale acestei situații. O persoană suspectată în cadrul unei proceduri penale care solicită numirea unui avocat nu trebuie să includă o declarație privind situația sa financiară.

În cazul în care o persoană nu are reședința în Estonia, aceasta trebuie să anexeze la cerere o declarație privind veniturile sale și ale membrilor familiei sale obținute în cursul ultimilor trei ani, emisă de autoritatea competentă din țara sa de reședință. În cazul în care această declarație nu poate fi prezentată din motive independente de solicitant, acordarea asistenței juridice din partea statului poate fi decisă fără respectiva declarație.

Formularul pentru declararea situației financiare este disponibil pe site-ul Ministerului Justiției și la toate instanțele și firmele de avocatură.

8 Unde trebuie depusă cererea de asistență juridică?

Cererile de asistență judiciară din partea statului se depun, de regulă, la o instanță. Instanța specifică la care trebuie depusă o cerere se stabilește după cum urmează:

- a) cererile de asistență judiciară din partea statului în calitate de parte la o procedură judiciară într-o cauză civilă, administrativă sau contravențională sunt înaintate instanței care judecă sau care are competența de a judeca respectiva cauză;
- b) în cazul în care un solicitant solicită asistență judiciară din partea statului pentru a pregăti o cerere, o petiție sau o plângere în cadrul unei proceduri judiciare administrative sau al unei proceduri contravenționale, acesta depune cererea la instanța competentă să soluționeze cererea, petiția sau plângerea;
- c) cererile de asistență judiciară din partea statului pentru reprezentarea în cadrul procedurilor civile premergătoare procesului sau al procedurilor contravenționale extrajudiciare sau pentru redactarea unui document juridic sau a altor tipuri de consultanță sau reprezentare juridică se depun la instanța districtuală de la locul unde își are domiciliul reclamantul sau la instanța districtuală de la locul în care se presupune că sunt prestate serviciile juridice în cauză. În cazul în care solicitantul nu își are reședința în Estonia, acesta își poate depune cererea și la instanța districtuală în a cărei jurisdicție se află;
- d) cererile de asistență judiciară din partea statului în cadrul procedurilor administrative se depun la instanța administrativă de la locul unde își are domiciliul reclamantul sau la instanța administrativă de la locul în care se presupune că sunt prestate serviciile juridice în cauză;
- e) în cazul în care participarea unui avocat pe parcursul procedurilor penale nu este obligatorie, iar suspectul nu a selectat un avocat, dar dorește să fie reprezentat de un avocat, acesta depune o cerere de asistență judiciară din partea statului la autoritatea de anchetă sau la parchet;
- f) în cazul în care o persoană solicită asistență judiciară din partea statului în calitate de parte vătămată în cadrul procedurilor penale, în calitate de pârât în materie civilă sau de terț, instanța care desfășoară procedura sau, în cadrul procedurilor premergătoare procesului într-o cauză penală, instanța districtuală competentă să desfășoare procedurile în cauza penală respectivă va decide dacă ar trebui să i se acorde asistență judiciară din partea statului;
- g) în cazul în care o persoană solicită asistență judiciară din partea statului pentru o procedură de control, Curtea Supremă decide dacă să îi acorde sau nu asistență judiciară din partea statului;
- h) cererile de asistență judiciară din partea statului pentru reprezentarea în cadrul procedurilor de executare se depun la instanța competentă să soluționeze plângerile referitoare la acțiunile unui executor judecătoresc care

desfășoară procedura de executare silită.

9 Cum pot afla dacă am dreptul la asistență juridică?

Informații privind asistența judiciară din partea statului și consultanța inițială pot fi obținute de la instanțe și firmele de avocatură. Operatorii firmelor de avocatură trebuie să se asigure că persoanelor care au nevoie de asistență judiciară din partea statului li se oferă explicații cu privire la motivele și procedurile pentru obținerea asistenței judiciare din partea statului, astfel cum se prevede în Legea privind asistența judiciară finanțată de stat, în timpul programului de lucru al firmei, în mod gratuit. Organizatorii consultanței inițiale sunt, de asemenea, obligați să îi consilieze pe cei care au nevoie de asistență cu privire la motivele și procedurile de obținere a asistenței judiciare din partea statului și, dacă este necesar, să ofere asistență gratuită pentru completarea corectă a cererilor de asistență judiciară.

Informații privind opțiunile în ceea ce privește asistența judiciară sprijinită de stat sunt disponibile pe site-ul Ministerului Justiției (*Justiitsministeerium*)

(<https://www.just.ee/kohtud-ja-oigusteenused/oigusabi/riigi-toetatud-oigusabi>).

10 Ce ar trebui să fac în cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică?

Asistența judiciară din partea statului

Pentru a obține asistență judiciară din partea statului, cererile (punctul 6) trebuie depuse, în general, împreună cu o declarație privind situația financiară a solicitantului (punctul 7), la instanța sesizată cu cererea de asistență judiciară din partea statului (punctul 8).

Cererile de asistență judiciară din partea statului ar trebui depuse în limba estonă sau într-o altă limbă obișnuită în Estonia (traducerea este asigurată de responsabilul de caz). Cererea poate fi depusă și în limba engleză în cazul în care solicitantul de asistență judiciară este o persoană fizică rezidentă într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau care este cetățean al unui alt stat membru al UE sau o persoană juridică cu sediul într-un alt stat membru al UE.

În procedurile în care, prin lege, este obligatorie participarea unui avocat, partea în cauză nu trebuie să depună o cerere pentru a beneficia de asistență judiciară din partea statului - cu excepția cazului în care și-a angajat singură un avocat, întrucât procedura oficială presupune desemnarea unui avocat al persoanei respective.

Consultanță inițială

Pentru a vă programa la consultanța juridică inițială, trebuie să contactați HUGO.legal, să vă înscrieți în calitate de client și să plătiți o taxă personală de 5 EUR. Datele de contact sunt disponibile la adresa:

<http://www.juristaitab.ee/>. De asemenea, puteți posta întrebarea dumneavoastră pe [forum](#) pe aceeași pagină.

Pentru a trimite o întrebare, trebuie să vă înregistrați utilizând cartea de identitate estonă.

11 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi asistență juridică, cine îmi va alege avocatul?

Asistența judiciară din partea statului

La cererea organelor de urmărire penală, a parchetului sau a instanței, Baroul din Estonia (*Eesti Advokatuur*) numește un avocat care să ofere asistență judiciară din partea statului. În general, o persoană nu are dreptul de a alege avocatul care îi va furniza asistență judiciară din partea statului. Cu toate acestea, persoana are dreptul de a solicita ca asistența judiciară din partea statului să îi fie asigurată de un anumit avocat dacă avocatul respectiv a fost de acord să ofere asistență judiciară din partea statului. În acest caz, numele avocatului care și-a dat acordul trebuie indicat imediat în cererea de asistență judiciară din partea statului.

Instanța, parchetul și autoritatea de anchetă nu au competența de a conveni cu un avocat cu privire la furnizarea de asistență judiciară din partea statului sau de a numi un avocat care să furnizeze asistență judiciară

din partea statului.

Consultanță inițială

În cazul consultanței inițiale, persoana care are nevoie de asistență își poate alege propriul avocat în funcție de locul în care se află și de domeniul de consultanță sau poate găsi un birou de avocatură.

12 Asistența judiciară acoperă toate cheltuielile de judecată?

Nu. Asistența judiciară din partea statului acoperă cheltuielile de deplasare și de cazare suportate de un avocat sau de un operator al unei firme de avocatură în legătură cu furnizarea de asistență judiciară din partea statului, costurile de traducere și costurile legate de prezentarea probelor. În plus, instanța poate dispune ca o persoană – la cererea acesteia – să fie scutită, în tot sau în parte, de cheltuielile cu procesul cu titlu de asistență procedurală.

13 În cazul în care îndeplinesc condițiile pentru a primi doar asistență juridică parțială, cine va suporta restul costurilor?

În cazul asistenței judiciare sau procedurale din partea statului și care face obiectul unei compensații parțiale, costurile sunt suportate de partea adversă care a căzut în pretenții, de o altă persoană sau de stat.

14 Asistența juridică acoperă, de asemenea, cheltuielile legate de căile de atac?

Da. Asistența judiciară din partea statului acoperă recursurile, recursurile în casație, recursurile împotriva hotărârilor judecătorești și procedurile de revizuire.

15 Asistența juridică poate fi retrasă înainte de încheierea procesului (sau chiar revocată după proces)?

În cazul în care o instanță judecătorească, o autoritate de anchetă sau parchetul a decis să acorde asistență judiciară din partea statului, aceasta poate, la cererea avocatului care oferă asistență judiciară din partea statului sau din proprie inițiativă, să reevalueze în orice moment, în conformitate cu procedura prevăzută în Legea privind asistența judiciară finanțată de stat, dacă motivele prevăzute în lege pentru acordarea de asistență judiciară din partea statului solicitantului în cauză continuă să existe și, în cazul în care acestea încetează, să înceteze acordarea asistenței judiciare din partea statului.

În cazul în care asistența judiciară din partea statului nu mai este acordată, avocatul care oferă asistență judiciară din partea statului este exonerat de obligația de a face acest lucru, iar instanța stabilește, la cererea avocatului, cuantumul onorariului său pentru asistența judiciară și măsura în care urmează să îi fie rambursate costurile asistenței judiciare din partea statului. În același timp, instanța stabilește obligația beneficiarului asistenței judiciare din partea statului de a rambursa statului, integral sau parțial, suma care trebuie plătită avocatului.

16 Pot contesta decizia prin care mi s-a refuzat cererea de asistență juridică?

Un ordin de refuz al asistenței judiciare din partea statului poate face obiectul unei căi de atac în conformitate cu procedura prevăzută de legislația care reglementează procedurile judiciare relevante.

17 Cererea de asistență juridică are ca efect suspendarea termenului de prescripție?

Nu.

Informații suplimentare

Pentru mai multe informații privind sistemul de asistență judiciară gratuită din Estonia, vă rugăm să contactați Ministerul Justiției la următoarea adresă:

Ministerul Justiției (*Justiitsministeerium*)

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

Tel.: (+372) 620 8100

Email: info@just.ee

 Ultima actualizare: 24/07/2025

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.